

תורת המספרים האלגברית (88798) תשפ"א

תרגיל 11

1. תהי L/K הרחבת גלואה של שדות, תהי $|\cdot|_w$ הערכה על L , ויהי

$$G_w(L/K) = \{\sigma \in \text{Gal}(L/K) : \forall \alpha \in L, |\sigma(\alpha)|_w = |\alpha|_w\}.$$

אם ההערכה לא־ארכימדית, יהי $\mathcal{O}_L$ חוג ההערכה של L , יהי $\mathfrak{p}_L$ האידיאל המקסימלי שלו, ויהיו

$$I_w(L/K) = \{\sigma \in G_w(L/K) : \forall \alpha \in \mathcal{O}_L, \sigma(\alpha) - \alpha \in \mathfrak{p}_L\}$$

$$P_w(L/K) = \{\sigma \in G_w(L/K) : \forall \alpha \in L^\times, \frac{\sigma(\alpha)}{\alpha} - 1 \in \mathfrak{p}_L\}.$$

(א) תהינה L/K ו־ L'/K' שתי הרחבות גלואה, ויהי $\tau : L \hookrightarrow L'$ שיכון שמצטמצם לשיכון $K \hookrightarrow K'$. נגדיר הומומורפיזם $\tau^* : \text{Gal}(L'/K') \rightarrow \text{Gal}(L/K)$ על ידי $\tau^*(\sigma') = \tau^{-1} \circ \sigma' \circ \tau$.

תהי w' הערכה של L' , תהי v' הערכה של L' ותהי $w = w' \circ \tau$ ההערכה המתאימה של L . הוכח כי

$$\tau^*(G_{w'}(L'/K')) \subseteq G_w(L/K)$$

$$\tau^*(I_{w'}(L'/K')) \subseteq I_w(L/K)$$

$$\tau^*(P_{w'}(L'/K')) \subseteq P_w(L/K).$$

(ב) תהי $K \subseteq M \subseteq L$ תת־הרחבה. הוכח כי

$$G_w(L/M) = G_w(L/K) \cap \text{Gal}(L/M)$$

$$I_w(L/M) = I_w(L/K) \cap \text{Gal}(L/M)$$

$$P_w(L/M) = P_w(L/K) \cap \text{Gal}(L/M).$$

(ג) תהי L/K הרחבת גלואה סופית ויהי v הצמצום של w ל־ K . הוכח כי

$$G_w(L/K) \simeq \text{Gal}(L_w/K_v)$$

$$I_w(L/K) \simeq I(L_w/K_v)$$

$$P_w(L/K) \simeq P(L_w/K_v),$$

כאשר באגף הימין מגדירים את החבורות ביחס להערכה הטבעית של L_w ולכן משמיטים את האינדקס.

רמז: הוכח קודם כי $\sigma \in \text{Gal}(L/K)$ רציפה ביחס לטופולוגיה המטרית המוגדרת על ידי w אם ורק אם $\sigma \in G_w(L/K)$.

2. יהי $K = \mathbb{F}_p((x))$ השדה של טורי לורן מעל $\mathbb{F}_p$, עם ההערכה הטבעית

$$v \left(\sum_{n \in \mathbb{Z}} a_n x^n \right) = \min \{ n \in \mathbb{Z} : a_n \neq 0 \}.$$

הוכח כי

$$\begin{aligned} K^{nr} &= \overline{\mathbb{F}_p}((x)) \\ K^{tr} &= K^{nr}(\{x^{1/n} : n \in \mathbb{N}, p \nmid n\}). \end{aligned}$$

3. יהי K הנזלי ותהי L/K הרחבה סופית, מתונה, ומסועפת לגמרי. לא מניחים שהיא גלואה. הוכח שיש התאמה חד-חד-ערכית בין התת-הרחבות של L/K לבין התת-חבורות של $w(L^\times)/v(K^\times)$. כאן, כמובן, v מסמנת את ההערכה של K , ואילו w הינה ההערכה היחידה של L שממשיכה את v .

4. יהי K שדה שלם עם הערכה בדידה, עם שדה שאריות סופי $\mathbb{F}_q$ ממאפיין p . יהי ζ_n שורש n -י פרימיטיבי של 1.

(א) יהי $L = K(\zeta_n)$, ונשתמש בכל הסימונים הרגילים מן השיעור. אם $p \nmid n$, הוכח כי L/K הינה הרחבה לא מסועפת ממעלה f , כאשר $f = \min \{ m \in \mathbb{N} : q^m \equiv 1 \pmod{n} \}$.

(ב) עדיין נניח $p \nmid n$. הוכח כי $\text{Gal}(L/K)$ ציקלית.

(ג) הוכח כי $\mathcal{O}_L = \mathcal{O}_K[\zeta_n]$.

רמז: הוכח כי $\mathcal{O}_L = \mathcal{O}_K[\zeta_n] + \mathfrak{p}_K \mathcal{O}_L$ והיעזר בלמה של נקיימה.

(ד) יהי $n = p^a$. הוכח כי $\mathbb{Q}_p(\zeta_n)/\mathbb{Q}_p$ מסועפת לגמרי ממעלה $\varphi(n)$, כי $\text{Gal}(\mathbb{Q}_p(\zeta_n)/\mathbb{Q}_p) \simeq (\mathbb{Z}/n\mathbb{Z})^\times$, כי $\mathcal{O}_{\mathbb{Q}_p(\zeta_n)} = \mathbb{Z}_p[\zeta_n]$, וכי $1 - \zeta_n \in \mathbb{Z}_p[\zeta_n]$ הינו מאחד. רמז: ההוכחה דומה להוכחה של התוצאות אנלוגיות עבור שדות מספרים, אבל פשוטה יותר.

5. יהיו L/K הרחבות של $\mathbb{Q}_p$, ותהי L/K הרחבה מתונה ומסועפת לגמרי ממעלה e . הוכח שקיים מאחד $\pi \in \mathcal{O}_K$ כך ש- $L = K(\sqrt[e]{\pi})$.